

Šis projektas yra finansuojamas Europos Sąjungos
Horizontas 2020 bendrosios programos tyrimams ir
inovacijoms pagal paramos sutartį Nr. 676754.

www.alterfor-project.eu

INFORMACINIS BIULETENIS

ALTERNATYVŲ MIŠKININKAVIMO MODELIAI ATEITIES MIŠKAMS

NUMERIS 04/2019

1. PROJEKTO PARTNERIŲ SUSITIKIMAS PADUJOJE

Projekto komanda iš Italijos organizavo projekto partnerių susitikimą Paduje, viduramžių mieste su jo nepakartojama atmosfera. Susitikimas įvyko 2019 m. balandžio 3-5 d. seniausiame universitetiniame botanikos sode pasaulyje.

Kadangi projektas artėja prie paskutinio savo etapo, projekto partneriai pristatė išsamias ataskaitas apie miškininkavimo alternatyvas bei jų taikymo ypatumus kraštovaizdžio lygmenyje. ALTERFOR projektas čia naudoja terminą alternatyvūs miškininkavimo modeliai arba AMM. Ataskaitose yra pateikti rezultatai, kurie rodo ekosisteminių paslaugų teikimą 100 metų laikotarpiu. Visi rezultatai yra apibendrinti **bendroje ataskaitoje apie naujus miškininkavimo modelius kraštovaizdžio lygmenyje**, prie kurios prisidėjo visų šalių komandos, dirbusios savo tyrimų vietovėse. Prof. Maarten Nieuwenhuis¹ pristatė šios ataskaitos pagrindinius aspektus. Ataskaitoje apibendrintas miškininkavimas ir ekosisteminių paslaugų teikimas Europos miškuose. Mūsų žiniomis, ši ataskaita yra išsamiausia iki šiol atlikta studija apie miškininkavimo modelius, atsižvelgiant į stambaus masto rinkos ir klimato kaitos scenarijus bei didžiulę tyrinėtų miškų sąlygų įvairovę.

TURINYS

1. Projekto partnerių susitikimas Paduje
2. Trumpas pranešimas „Miškininkavimo persvarstymas kaip būdas priimti iššūkius Europos miškuose“
3. ALTERFOR Seminaras „Šiuolaikinis miškininkavimas Europoje – ALTERFOR pavyzdžiai ir politinės strategijos“
4. Nauji ALTERFOR filmai
5. Nauja ALTERFOR tyrimų rezultatų publikacija

Kitas susitikimo tikslas buvo aptarti svarbiausių suinteresuotų asmenų įtraukimą į sprendimų priėmimo procesus. Alternatyvių miškininkavimo modelių kūrimo metu svarbiausios suinteresuotų asmenų grupės pritarė arba nepritarė tam tikriems miškininkavimo modeliams dešimtyje Europos šalių. Suinteresuotų asmenų įtraukimas į tyrimų procesą nuo pat pradžios palengvina tolimesnę mokslinės informacijos sklaidą, kas yra vienas iš ALTERFOR tikslų. Dr. Mirjana Stevanov² pristatė veiksmus, kurie gali būti ypač svarbūs šiam tikslui pasiekti, pagal taikomą RIU modelį (Research, Integration and Utilisation – Tyrimai, Integracija ir Panaudojimas). Dr. Stevanov paminėjo politinių tikslų ir mokslinių tyrimų sinchronizacijos bei optimalaus mokslinių rezultatų

¹ Darbų paketas 3 „Kraštovaizdžio lygmens miškininkavimo modeliai“, Dublino Universitetinė Kolegija

² Darbų paketas 4 „Taikymas“, Getingeno Universitetas

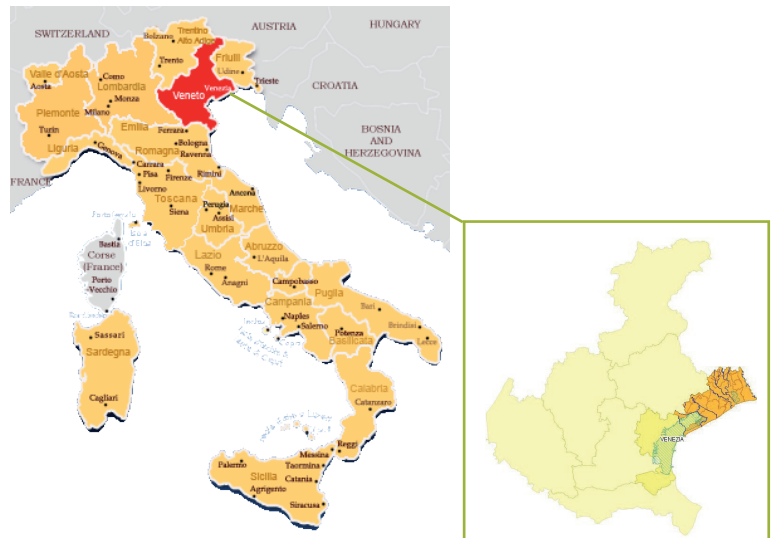
pateikimo momento parinkimo svarbą. Ji pabrėžė, kad politinę galią turinčių suinteresuotų asmenų interesas tam tikrais klausimais padeda pritraukti ir kitus suinteresuotus asmenys. Taip pat ji paaikškino, kaip suinteresuotų asmenų poreikiai nulemia tyrimų rezultatų integraciją į praktiką ir pabrėžė tikslinės, pritaikytos auditorijos poreikiams, komunikacijos svarbą.

Trečia tema buvo ekosisteminių paslaugų teikimo vertinimas visos Europos mastu. Dabartiniai ir alternatyvūs miškininkavimo modeliai bus apjungti globaliame modelyje, kuris parodys alternatyvių miškininkavimo modelių įtaką miškų sektoriui ir ekosisteminių paslaugų teikimui visose ES šalyse. Ši analizė yra sekanti ALTERFOR uždavinys, kuri bus vykdoma 2019-2020 m., koordinuojant IIASA.³

Busimoje projekto veikloje taip pat numatytas demonstracinių plotų kūrimas. Tokie plotai tyrimų vietovėse bus skirti tam, kad informuoti suinteresuotus asmenys apie tai, kaip skirtingi miškininkavimo modeliai gali lemti miško būklę.

ALTERFOR tyrėjų susitikimai su vietiniais suinteresuotais asmenimis bei diskusijos apie tyrimus ir jų taikymą praktikoje jau tapo tradicija. Toks renginys, vadinamas TRAVELLAB, vėl įvyko per šių metų projekto partnerių susitikimą. Renginio dalyviai vyko į ekskursiją į tyrimų vietovę bei sudalyvavo apvaliojo stalo diskusijoje su vietinės miškų asociacijos (AFP), FSC Italija, tarpininkavimo paslaugų tiekėjo AzzeroCO2, gamtos sauginės organizacijos il Nocciolo atstovais ir privačiu miško savininku.

TYRIMŲ VIETOVĖ VENETO REGIONE

ALTERFOR tyrimų vietovė yra rytinėje Veneto regiono dalyje, šiaurės-rytų Italijoje. Visas tyrimų vietovės plotas yra apie 69,000 ha, į kuriuos patenka 8 Venecijos srities savivaldybės su 140,300 gyventojų ir 3 mln. turistų kiekvieną vasarą. Vietovėje yra derlingų žemių, kur auginami grūdiniai augalai (javai ir kukurūzai) ir daržovės. Tyrimų vietovė apima 291 ha miškų. Čia galima rasti sąlygiškai natūralius žemumų miškus (mišrius ąžuolynus ir skroblynus), kartais susiliejančius su neseniai pasodintais miškais. Taip pat čia auga 60-70 metų amžiaus sodinti miškai (pušynai, įvairių pušies rūšių mišrūs medynai, vietomis mišrūs su akmeniniu ąžuolu) ir smulkūs sąlygiškai natūralių paupių miškų plotai. Daugelis miškų tyrimų vietovėje priklauso savivaldybėms, o miškininkavimas juose vykdomas savivaldybių, vietinių miškų tarnybų arba privačių kompanijų jėgomis.

Žemumų miškų asociacija (Associazione Forestale di Pianura, AFP) koordinuoja miškininkavimo veiklą ir padeda privatiems miško savininkams prižiūrėti savo miškus teikdama technines bei mokslines konsultacijas, bendradarbiaujant su universitetais ir tyrimų institutais. AFP taip pat skatina dialogą tarp įvairių suinteresuotų asmenų grupių. Ir privatūs, ir valstybiniai miško savininkai yra suinteresuoti prisijungti prie AFP bendradarbiavimo ir komunikacijos tikslais, kad mokytis vieniems iš kitų ir dalintis gerąja patirtimi, taip siekiant sumažinant miškininkavimo ir sertifikavimo išlaidas (t.y. AFP turi vieną bendrą miškotvarkos projektą visoms valdoms ir dalyvauja FSC grupinės sertifikavimo programoje). Daugiau informacijos galima rasti Italijos ALTERFOR komandos paruoštoje apžvalgoje (Padujos Universitetas ir ETIFOR):

https://www.alterfor-project.eu/files/alterfor/download/Events/Padova/ALTERFOR_Padova_Travellab_01.pdf

³ Darbų paketas 2 "Europinės Analizės", Tarptautinis Taikomųjų Sistemų Analizės Institutas

2. TRUMPAS PRANEŠIMAS „MIŠKININKAVIMO PERSVARSTYMAS KAIP BŪDAS PRIIMTI IŠŠŪKIUS EUROPOS MIŠKUOSE“

Paryžiaus sutikime Europos miškai yra laikomi viena iš priemonių kovoti su klimato kaita bei prisidėti prie bioekonomikos vystymosi. Tikimasi, kad ateityje padidės miško produkcijos gamyba, nors tvarios miškininkystės principai vis tiek bus taikomi. Tam, kad pasiekti tokių sudėtingų tikslų ES lygmenyje svarbu, kad ES šalys-narės taikytų reikalingas priemones. ALTERFOR tyrėjų komanda ieško naujų būdų miškininkauti Europos miškuose tam, kad priimti ateities iššūkius. Projektas vykdomas 10-ye tyrimų vietovių 9-ose Europos šalyse, su labai skirtingomis biofizinėmis ir socio-politinėmis sąlygomis. Tokios skirtingos sąlygos reikalauja ypatingo dėmesio vietiniam kontekstui ir tinkamai pritaikomų mokslinių žinių.

Šitas pirmas trumpas pranešimas apžvelgia tyrimų rezultatus apie dabartinius iššūkius Europos miškuose ir pageidaujamas miškininkavimo alternatyvas šiems iššūkiams spręsti. Pranešimo pradžioje apibendrinami rezultatai gauti 3-ose ALTERFOR šalyse: Portugalijoje, Slovakijoje ir Nyderlanduose, pateikiami pagrindinių miškininkavimo iššūkių Europoje pavyzdžiai, jų sprendimo būdai ir kliūtys naujoms praktikoms taikyti. Naudojant ALTERFOR išsamius mokslinius duomenis yra nustatytas potencialus poveikis miškų politikai.

Link: <https://www.alterfor-project.eu/policy-briefs.html>

3. ALTERFOR SEMINARAS “ŠIUOLAIKINIS MIŠKININKAVIMAS EUROPOJE – ALTERFOR PAVYZDŽIAI IR POLITINĖS STRATEGIJOS” (10/05/2019 DREZDENAS/VOKIETIJA)

ALTERFOR seminaro tikslas – skatinti žinių perdavimą tarp mokslininkų ir praktikų ir paversti jas politiniais sprendimais. Seminaras vyks tarptautinės Vokietijos Miškų Konferencijos dalies metu 2019 m. gegužės 8.-12 d. Konferencijos programą papildys ir **TRAVELLAB** kelionė, kurios metu dalyviai aplankys tyrimų vietovę **Lieberose-Schlaubetal-Neuzelle Brandenburge**. Kelionės dalyviai sužinos daugiau apie trys miškininkavimo scenarijus kraštovaizdžio lygmenyje. Šitie scenarijai buvo sukurti Miuncheno Technikos Universiteto mokslininkas, remiantis Getingeno Universiteto tyrėjų rezultatais iš suinteresuotų asmenų poelgio analizės. Kelionės dalyviai turės galimybę dalyvauti diskusijoje tarp mokslininkų, miškininkystės praktikų ir politinių sprendimų priėmėjų apie aktualius

miškininkavimo klausimus (tokius kaip miško gaisrų prevencija ir gesinimas).

Link: <https://www.alterfor-project.eu/project-events.html>

4. NAUJI ALTERFOR FILMAI

Yra sukurtas filmas apie **TRAVELLAB** “Vale do Sousa” Porto regione Portugalijoje. Trumpas video pasakoja apie naudas, kurias šitas tarpregioninio mokymosi formatas neša mokslininkams ir praktikams.

Antrame filme trys vietiniai suinteresuoti asmenys ir du ALTERFOR mokslininkai (Lisabonos universitetas) dalinasi žiniomis apie **Vale do Sousa** miškininkavimo iššūkius ir šių iššūkių sprendimo tyrimų detalėmis.

Filmus galima rasti [projekto puslapyje](#) ir [ALTERFOR YouTube kanale](#).

5. NAUJA ALTERFOR TYRIMŲ REZULTATŲ PUBLIKACIJA

Nordström, EM., Nieuwenhuis, M., Başkent, E.Z. et al. (2019); Forest decision support systems for the analysis of ecosystem services provisioning at the landscape scale under global climate and market change scenarios. *European Journal of Forest Research* 3, 344.

Daugiau ALTERFOR publikacijų galima rasti projekto puslapyje: www.alterfor-project.eu/publications.html

Projekto pavadinimas

ALTERNATYVŲ MIŠKININKAVIMO MODELIAI
ATEITIES MIŠKAMS

Projekto koordinatorius

Profesorius Ljusk Ola Eriksson
Švedijos žemės ūkio mokslų universitetas (SLU)

Mokslinis koordinatorius

Docentas Vilis Brukas
Švedijos žemės ūkio mokslų universitetas (SLU)

Projekto administratorius

Giulia Attocchi, PhD
Švedijos žemės ūkio mokslų universitetas (SLU)

Projekto trukmė

54 mėnesiai (2016/04/01 – 2020/09/30)

Finansavimo šaltinis

Europos Sąjungos Horizontas 2020 bendroji programa
tyrimams ir inovacijoms (paramos sutartis Nr. 676754).

Projekto svetainė

www.alterfor-project.eu

ALTERFOR projekto informacinis biuletenis

04/2019 numeris

Išleidimas, redagavimas ir maketavimas:

Annamaria Riemer, Inga Döbel
Fraunhofer Center for International Management and
Knowledge Economy IMW
annamaria.riemer@imw.fraunhofer.de
www.imw.fraunhofer.de

Bendra autoriai:

Vilis Brukas, SLU
Ljusk Ola Eriksson, SLU
Giulia Attocchi, SLU
Mauro Masiero, TESAF Department, UNIPD
Giulia Corradini, TESAF Department, UNIPD
Alex Pra, Etifor Srl
Davide Pettenella, TESAF Department, UNIPD

Nuotraukų autoriai:

Giulia Corradini, TESAF Department, UNIPD
Inga Döbel, Fraunhofer IMW

Projekto konsorciumas:

Vytauto Didžiojo universitetas (VDU), Lietuva
Sousa slėnio miškininkystės asociacija (AFVS), Portugalija
Coillte Teoranta, Airija
ETIFOR, Italija
Miškų tyrimų centras / Žemės ūkio mokykla / Lisabonos universitetas (CEF/ISA/UL), Portugalija
Fraunhofer tarptautinio valdymo ir žinių ekonomikos centras (IMW), Vokietija
Generalinis miško ūkio direktoratas (OGM), Turkija
Georg-August universitetas Göttingene, Vokietija
Vokietijos miškų draugija (GFS), Vokietija
Tarptautinis taikomųjų sistemų analizės institutas (IIASA), Austrija
Jungtinių tyrimų centras – Europos komisija (JRC), Europos sąjunga
Karadeniz technikos universitetas (KTU), Turkija
Valstybinių miškų urėdija, Lietuva
Pietų Švedijos miško savininkų asociacija (SÖDRA), Švedija
Švedijos žemės ūkio mokslų universitetas (SLU), Švedija
Zvoleno technikos universitetas (TUZVO), Slovakija
Miuncheno technikos universitetas (TUM), Vokietija
Dublino universiteto kolegija (UCD), Airija
Paduvos universitetas, Italija
Vageningeno universitetas ir Miškų bei gamtos apsaugos politikos tyrimų grupė (FNP), Nyderlandai